

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit tippelzone

Opsteller	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e	Behandeldatum	11 juni 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Onder embargo
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en G. Visser		

Advies

1. Het Aanwijzingsbesluit Tippelzone d.d. 22 maart 2022 in te trekken onder de opschortende voorwaarde dat de rechtbank een of meerdere voorschriften onverbindend verklaart waardoor het Aanwijzingsbesluit Tippelzone niet in zijn geheel in stand blijft. Het besluit tot intrekking komt pas tot stand als de opschortende voorwaarde wordt vervuld.
2. De brief aan de raad, versie 1 vast te stellen, waarin de raad wordt geïnformeerd over het besluit van het college om het Aanwijzingsbesluit Tippelzone in te trekken. Deze brief aan de raad wordt verzonden aan de raad als de opschortende voorwaarde wordt vervuld.
3. De brief aan de raad, versie 2 vast te stellen, waarin de raad wordt geïnformeerd over het vervolgtraject. Deze brief aan de raad wordt pas gestuurd als de opschortende voorwaarde niet wordt vervuld.

Aanleiding

Op 17 mei 2024 heeft de zitting plaatsgevonden bij de rechtbank rondom twee geweigerde tippelzone-registraties. Deze registraties zijn geweigerd omdat beiden niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorschriften. Indien de rechtbank het beroep gegrond verklaart en een of meerdere voorschriften (o.a. de registratieplicht) in het Aanwijzingsbesluit Tippelzone overbindend verklaart wegens strijd met de privacyregels en/of andere wetgeving, heeft dit onmiddellijk grote negatieve gevolgen voor de openbare orde in en rondom de tippelzone. De Nijmeegse tippelzone is vanaf dat moment zonder voorafgaande registratie toegankelijk voor alle straatsekswerkers. De uitsterfconstructie die wij kennen en de koppeling die is gemaakt met het zorgaanbod is dan ook niet meer uitvoerbaar zonder registratie.

Naast de aanvragers van deze twee geweigerde tippelzone-registraties heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het opzetten van de tippelzone voor alle straatsekswerkers. Om deze reden zullen zij hieraan, naar verwachting, landelijke bekendheid geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en meteen na de uitspraak van de rechtbank grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone. Naar verwachting zal de rechtbank 6 weken na de zitting uitspraak doen.

Beoogde impact

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over het genomen collegebesluit en welk vervolg gegeven wordt aan sluiting van de tippelzone met betrekking tot de handhaving en

de veiligheid in de stad. Tevens wordt ingegaan op de voortzetting van de zorgaanpak voor de straatsekswerkers en het bestaande beleid.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: "We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen. Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: "We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe naar zorg, werken aan het perspectief van multi-probleemhuishoudens en beperken de overlast als gevolg van dakloosheid en psychiatrische en/of psychosociale problematiek."

Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit sluit aan, op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.'

Een belangrijk onderdeel van lokale veiligheid is de zorg voor een ordelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte. Hier heeft de burgemeester als bestuursorgaan wettelijke bevoegdheden om verstoring of bedreiging ervan tegen te gaan. Daar is sprake van in geval gedrag een direct of dreigend gevaar voor derden veroorzaakt of als daardoor hun rechten worden of dreigen te worden aangetast en met als uitdrukkelijk doel om (dreigende) onveilige situaties tegen te gaan en zo nodig te doen stoppen.

Argumenten

1.1. Geen Nijmeegse tippelzone voor heel Nederland.

In de huidige situatie zijn voorschriften gesteld aan de straatsekswerkers om te mogen tippelen. Door de opgelegde registratieplicht was het mogelijk om zicht te houden op en op de hoogte te blijven van wie er werkzaam zijn. Het was mogelijk om deze relatief kleine groep straatsekswerkers te motiveren en te ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen en hen te ondersteunen bij lotsverbetering. Onder o.a. deze condities is destijds groen licht gegeven om de tippelzone open te houden. Op moment dat het aanwijzingsbesluit niet in zijn geheel in stand wordt gelaten kunnen we deze doelstellingen niet meer waarborgen. Wanneer de tippelzone toegankelijk wordt voor alle straatsekswerkers uit Nederland is van een persoonsgerichte aanpak waarbij gewerkt wordt aan lotsverbetering geen sprake. De aanzuigende werking van het vervallen van de registratieplicht zal grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

1.2. Relatief veilige werkplek kan niet meer geboden worden

Afgelopen jaren is geprobeerd voor deze doelgroep een relatief veilige werkplek te creëren. Deze is niet meer te garanderen bij een tippelzone die volledig opengesteld wordt voor alle sekswerkers uit Nederland en zonder registratieplicht. De verwachting is dat de toeloop zodanig is dat te veel mensen op deze locatie willen tippelen. De ruimte is echter beperkt en vraagt daarom regulering van de toestroom. Tevens is er minder grip op hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.

1.3. Zorg en veiligheid, integrale inzet en ondersteuning

Vanuit veiligheid en openbare orde is het belangrijk dat we geen ruimte bieden aan straatsekswerkers in de tussenliggende periode van de uitspraak van de rechtbank en het feitelijk sluiten van de zone. Wij verwachten dat we dan een te groot risico lopen op het aantrekken van meer en andere straatsekswerkers die al dan niet een relatie met Nijmegen hebben. Vandaar dat wij voor de veiligheid en openbare orde een directe sluiting van belang achten. Daarnaast lopen we het risico dat er behalve op de tippelzone, ook toevlucht gezocht wordt in de directe omgeving, waaronder het Kronenburgerpark. Dit achten wij een zeer ongewenste ontwikkeling die onrust en onveiligheid kan veroorzaken voor zowel de werkers als ook de omwonenden en bezoekers van het park.

1.4. Onder embargo omdat het besluit pas tot stand komt bij een mogelijke uitspraak

Met dit besluit zijn wij proactief en sorteren we voor op een mogelijke negatieve uitspraak van de rechtbank. Wij willen niet het risico lopen om de tippelzone te worden voor heel Nederland (en Europa). De risico's voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone en de overlast die dit zal meebrengen voor de omgeving zijn dermate groot dat het noodzakelijk is om nu al voorbereidingen te treffen. En daarom een besluit te nemen voor het geval de voorschriften, o.a. registratieplicht onverbindend worden verklaard en het aanwijzingsbesluit niet in zijn geheel in stand wordt gelaten. Omdat een dergelijke uitspraak er nog niet is en de uitkomst van een juridisch geschil niet helemaal vooraf is te voorspellen, is het wenselijk om dit besluit onder embargo te nemen. De openbaarmaking van dit besluit onder opschortende voorwaarde weegt niet op tegen andere belangen. Dit zou namelijk voorbarig zijn en onnodige onrust creëren op de tippelzone. Op moment dat de opschortende voorwaarde daadwerkelijk wordt vervuld en het besluit tot stand komt, is het van belang dat eerst de belanghebbenden, namelijk de geregistreerde straatsekswerkers en de zorginstanties, in kennis worden gesteld.

Kanttekeningen

Gevolgen sluiting tippelzone

- Bij sluiting van de zone moet er rekening mee gehouden worden dat het tippelen zich verplaatst naar een ander deel/delen van de stad. Straatsekswerkers zullen blijven zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen.
- Wij verwachten dat wij de eventuele openbare ordeproblemen die kunnen ontstaan door sluiting van de zone met de reguliere middelen kunnen bestrijden door op te reden aan de hand van de bestaande APV-bepalingen.
- Wij dienen tevens bedachtzaam te zijn op een mogelijke toename van agressie, misbruik en geweld tegen straatsekswerkers. De focus zal vooral liggen op de voortzetting van de zorgaanpak voor deze doelgroep.
- Het gaat om een relatief kleine groep straatsekswerkers die op dit moment nog regelmatig gebruik maakt van de tippelzone.
- Verder kunnen er indien nodig fysieke maatregelen (bijv. hekwerk en/of betonblokken) worden getroffen rondom de tippelzone om de overlast voor de directe omgeving te voorkomen.

Zorgaanpak straatsekswerkers

De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en het Leger des Heils). Dit gebeurt middels het leveren van casemanagement, de inzet van een ervaringsdeskundige, aansturing en expertise, de inzet

van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Na sluiting loopt deze zorgaanpak door en wordt nauwlettend gevolgd wat nodig is en bijgestuurd.

Veiligheid van de locatie en direct omgeving

Op het moment dat direct na de uitspraak de locatie van de tippelzone wordt gesloten zal deze extra onder surveillance worden opgenomen. In een uiterste situatie zal de locatie ook worden afgeschermd door beveiliging en/of door betonblokken. Wij verwachten dan dat er geen verdere bijzondere inzet nodig is van politie en/of handhaving.

Financiën

Sluiting van de tippelzone levert een besparing op in de kosten die nu gemaakt worden voor de loods, huiskamer de Cirkel, de beveiliging op de tippelzone en schoonmaak en onderhoud van de loods op de tippelzone. De kosten van de Zorgaanpak lopen gewoon door.

Vervolg

- Uitspraak van de rechtbank wordt verwacht 6 weken na de zittingsdatum, namelijk rond 28 juni.
- Na de uitspraak wordt meteen beoordeeld of de opschortende voorwaarde is vervuld en het besluit van het college om het aanwijzingsbesluit tippelzone in te trekken daadwerkelijk tot is gekomen.
- Indien de opschortende voorwaarde wordt vervuld treedt het besluit direct na de bekendmaking in werking, de raad wordt geïnformeerd middels de raadsbrief versie 1, geregistreerde straatsekswerkers en uitvoerende partijen (IrisZorg en Leger des Heils) worden ingelicht.
- Indien de opschortende voorwaarde niet wordt vervuld komt het besluit niet tot stand en wordt de raad geïnformeerd middels de raadsbrief versie 2 over het vervolgtraject.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief versie 1 (intrekking aanwijzingsbesluit tippelzone)
2. Raadsbrief versie 2 (vervolgtraject na de uitspraak)
3. Intrekkingsbesluit

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1